

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/688

KARAR NO : 1982/526

K A R A R

Davacı : K.H

Sanık : Ali Özkan

O L A Y : "Sanığın Mayıs 1978 tarihinde banda aldığı konuşmasında Anayasa

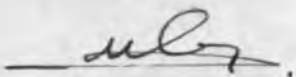
Mahkemesi Başkanlığı'na gönderdiği bu konuşmada özellikle "İtalyan.....İngiliz, Fransız kanunları ile yürürlüğe giren Türk İslâm Cumhuriyetimidir? yoksa İtalyan, Fransız katolik Cumhuriyetimidir? Yıkılmadık, silinmedik, Türkiye'nin İslam Türkiye Milliyetinin neyi ka-
mıştır.....Vatanımızın olan ve Türkiye'de milyonlarca köpek gibi çatışan piçleri sokak
ortaları fuhuşa tutulmuş binlerce, milyonlarca piçlerin memlekete hizmetini, yoksa memle-
kete yapılan büyük düşmanlıktır? Sözleri Türklüğü ve cumhuriyeti tahkir ve tezyif etti-
ği, yasaları katolik yasalarımıdır? biçiminde nitelendirerek küfrettiği, Kuran'ı Kerimde
başka yasa tanımadığını bildirmekle ve devletin temel nizamlarını dini esaslara uydurma
Şer'i hükümlerle devletin yönetilmesini istemekle ve bu isteğini alınan savunmasında be-
lirtmekle laikliğe aykırı olarak devletin içtimai, siyasi, hukuki temel nizamlarını dini
esas ve inançlara uydurmak maksadıyla propagandası da bulunduğu anlaşılmaktadır." Biçi-
minden olayı anlatan Ankara C. Savcılığı'nca düzenlenen 13.10.1978 günlü iddianame ile
nın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1., 173/son., 151/1., 173/son., 159/3.,
163/4-5. maddeleri uyarınca cezalandırılma ~~bas~~ istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır

1- Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi; 28.12.1978 gününde, 1978/299-382 sayılı ile; s-
nın eyleminin yaygın şiddet hareketlerine kaynak teşkil ettiği ve 1402 sayılı Yasa'nın
kapsamında olduğu,

2- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi; 19.11.1979 gü-
nünde, 1979/608-652 sayılı ile; sanıkların eylemlerinin sıkıyönetim ilânına neden olan suç-
dan bulunmadığı ve 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi kapsamına girmediği,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Dosya kendisine gelen Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, 15.12.1980 gününde,
1980/486-495 sayılı ile; sanığa yüklenen suçun, laik Türkiye Cumhuriyetinin varlığına yöne-
lik olarak işlendiği ve Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsa-
mında olduğu, bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu, 1402
sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen üç aylık süre dışında ise de, içerik
yönünden aynı yasanın 13/b maddesinde öngörüldüğü genel ve ortak amaç içerisinde

..../....

bağlantılı olma koşulunu taşıdığı gerekçesiyle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi kararını alan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi 24.2.1981 gününde, 1981/1-209 sayılı ile; bu kez 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde 2301 sayılı Yasa ile yapılan ^{süre}değişikliğini öne sürerek yeniden görevsizlik kararı vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda İsmail Oğuz, Y.İsmet Ayer, Cezmi Elgin, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 12.7.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yasaya ve yönetime aykırı kararın kaldırılması gerektiği, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünceleri yazılı olarak okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun yasaya ve yönetime aykırı olan kararın kaldırılması gerektiği biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

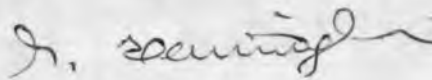
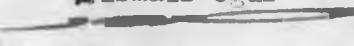
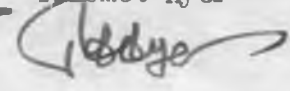

Yukarıda açıklandığı gibi Adli Yargı'nın görevsizlik kararı üzerine dosya kendisine gelen sıkıyönetim askeri mahkemesi de görevsizlik kararı vermiş, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesi uyarınca olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilen dava da Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümüne, bu işte Askerî Yargı yerini görevli olduğuna karar verilerek sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması suretiyle görev sorunu kesin olarak çözümlenmiştir.

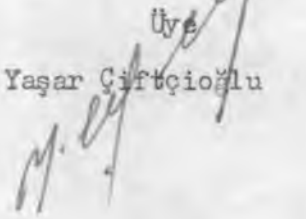
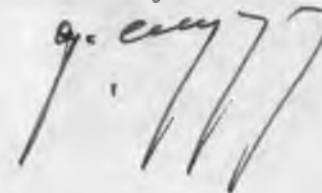
Uyuşmazlık Mahkemesi'nce görevli yargı yeri belirlendikten sonra, Mahkemelerin yüksek mahkemenin bu konudaki kararına uymasının yasa buyruğu olduğunda kuşku ve duraksamaya yer yoktur.

Gerçi, görev konusu kamu düzenine ilişkinliği nedeniyle yargılamanın her evresinde gözönünde bulundurulmalıdır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belirleyen kararından sonra dahi, görev konusuna düzenleyen yasa değişiklikleri oluşmuşsa, yargı mercilerini bu değişikliği gözönünde tutmaları doğaldır. Sıkıyönetim askeri mahkemesi ikinci kez verdiği görevsizlik kararında, hertekadar 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinde 2301 sayılı Yasa ile getirilen süre koşulunu öne sürerek görevsizlik kararı vermiş ise de, Uyuşmazlık Mahkemesi kararı yasadaki bu değişiklik gözönünde tutularak ve değişiklikten sonra verilmiştir. Bu itibarla, Askerî Yargı yerinin anılan kararın yeniden gözden geçirilmesi sonucunu doğuracak biçimde görevsizlik kararı vermesi doğru değildir.

Bu nedenle, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiği ne, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 24.2.1981 günlü, 1981/1-209 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 12.7.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Kenan Terzioğlu	İsmail Oğuz	Y. İsmet Ayer	Cezmi Elgin
			

Üye	Üye	Üye
Yaşar Çiftçioğlu	Hasan Çelikkale	Nail Yücel
		

i(ç

